

TRISDEŠIMT AŠTUNTOJI PAMOKA

LESSON 38/98/

spalva

colour

šviesa

light

erdvė

space

tamsus

dark

spindulys

ray

įgauti, įgyti

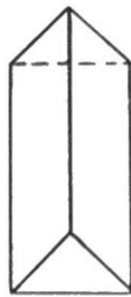
to obtain, to acquire

supti

to surround

suskilti
violetinė
oranžinė
vaivorykštė
trikampis
prizmė
atspalvis
spektras
rožinis (ė)
vandeniniai dažai
aliejiniai dažai

to split, to fracture
violet
orange
rainbow
triangle, triangular
prism
shade
spectrum
pink
water colours
oil colours

SPALVOS

Kodėl matome spalvas? Tai didelis klausimas ir ilga istorija. Spalvos su šviesa ateina iš saulės, bet eidamos per erdvę be oro spalvos nešviečia. Erdvė yra juoda. Saulės spindulys pasidaro spalvotas, kai pasiekia orą, kuris supa žemę. Tada bespalvis spindulys suskyla į vaivorykštės (spektro) spalvas: raudoną, oranžinę, geltoną, žalią, mėlyną, violetiniai mėlyną, violetinę.

Bespalvį saulės spindulį galime ir patys suskaldyti, perleidę jį per trikampę stiklinę prizmę. Tada pamatome tas pačias spalvas ir toje pačioje eilėje, kaip vaivorykštėje. Ar bandėte?

Visa gamta yra spalvota, nes įvairūs daiktai nevienodai traukia į save spektro spalvas. Pagrindinės spalvos yra juoda, balta, mėlyna, raudona ir geltona. Kitos spalvos gaunamos dvi ar daugiau spalvų sumaišius. Sumaišę geltoną ir mėlyną, gauname žalią. Sumaišę mėlyną ir raudoną, gauname violetinę. Pridėję prie to kiek geltonos ir juodos, gauname įvairių atspalvių rudą. Sumaišę baltą ir juodą gauname įvairių atspalvių pilką. Sumaišę raudoną ir geltoną, gauname įvairių atspalvių oranžinę, o raudoną ir baltą—įvairių atspalvių rožinę. Ar bandėte maišyti spalvas?

Dailininkai, piešdami paveikslus, pirmiausia naudoja pieštu-

ką, o paskui teptuku uždeda įvairių rūšių spalvas: vandenines, aliejines, kreidelių ir kitokias. Dažoma ant popieriaus, drobės, medžio, stiklo. Spalvos taip pat gali būti įvirintos į medžiagą, sakysime, gali būti spalvotas stiklas.

KLAUSIMAI

1. Kada saulės spindulys įgauna spalvas?
2. Kokios yra spektro spalvos?
3. Kaip galime pasidaryti spektro spalvas?
4. Kurios yra pagrindinės spalvos?
5. Kurias naujas spalvas galima gauti maišant?
6. Ką naudoja dailininkas piešdamas paveikslą?